

Адыгэ макъ

№ 191 (19705)

2010-рэ илъэс

БЭРЭСКЭЖЪЫЙ
ЮНЫГЪОМ и 29-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Ныбжыкълэхэм адырегъаштэ

Апэрэу зэхашэгъэ республикэ форумэу «Адыгеим иныбжыкълэхэр» зыфиорэр юныгъом и 25-м клэлэцыкълэу зыгъэпсэфыплэу «Эдельвейсым» къыщызэлуахыгъ. Адыгеим и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан ащ ихъэклэгъ.

Ныбжыкълэ форумым илъэс 16-м къыщегъэжъагъэу илъэс 30-м нэс зыныбжхэр хэлажъэх. Ахэр республикэм ирайонхэм анахь чанэу закъыщызыгъэ-лъагъохэрэр арых. Политикэм, экономикэм, журналистикэм, къэшъоным, ордэкъэлоным алъэныкъокълэ форумым юф

ышлэшт. Купхэм лекциехэм къафеджэштых. Мэфитфым къыкълэу ныбжыкълэхэм яшлэ-ныгъэ хагъэхъошт.

Мэфэкл шылкълэм тетэу къы-зэлуахыгъэ зэхэхэм ти Прези-дентэу Тхьаклушынэ Аслъан пэублэ гушыгъэ къыщишлэу, республикэм ныбжыкълэ чаны-

бэ зэригъэ къылуагъ. Ахэм яшлэныгъэ хагъэхъонымклэ амалэу шылкълэу лэпылэгъу афэхъух, тапэкли аналэ ате-тышт. Ныбжыкълэхэм агу ри-хырэ юфыр лъагъэкълуатэзэ, гъэхъэгъэшлэхэр ашлэныгъэ Урысыем, Адыгэ Республикэм нахь чыжъэ мыкълэхэу, яхэку фэ-

лэжъэнхэу ныбжыкълэхэм зэра-щыгугъыхэрэр Адыгэ Респу-бликэм и Президент къылуагъ.

Нэужым АР-м ныбжыкълэ юфхэмклэ и Комитет итхьама-тэу Къэрэтэбэнэ Мыхьамодэ форумыр зэрэкълэу кыте-гушылагъ. Журналист сэнэхъа-тым ишъэфхэр къызылэклэ-зыгъахъэ зышлэигохэр «Ады-геим иныбжыкълэхэр» зыфиорэ гъэзетым икыдэгъэкълэ зэрэ-дэлэжъэштхэр, волонтерхэм со-циальнэ проектхэр зэрэзхагъэ-уоцштыр, творчествэм илъэ-

ныкълэу зэфэшъхъафхэм апылгъ ныбжыкълэхэр форумым зэрэ-хэлажъэхэрэр игушыгъэ къыщы-хигъэщыгъ. Тишъхъэтетхэу юфхъабзэм къекълэуагъэхэр форумым къыригъэблэгъагъэх. Ныбжыкълэхэм апэклэ къафэ-федэшт шлэныгъэхэмклэ адэго-щэнхэу къарилуагъ.

Кълэуым зэхэхэм хэлажъэ-рэмэ нэпэеплъ сурэтхэр атыра-хыгъэх.

ДАУТЭ Анжел.

Сурэтхэр Аркадий Киринос
къытырихыгъэх.

«АДЫГЭ МАКЪЭМ» 2011-рэ илъэсым иапэрэ илъэсныкълэу клэгъэтхэгъу уахътэ макълэ

Ныбджэгъу лъапэлэхэр!

Лъэпкъ гъэзетыр къызытхыкълэу зышлэигохэм апае федеральнэ почтэм икълэу-тамэу Адыгэ Республикэм шылэм иотделениехэм, ООО-у «Адыгея-Интерсвязь» зыфиорэм икиоскхэм ыкълэу «Адыгэ макъэм» иредакции дэжъ щыт киоскым юныгъом и 1-м яюфшлэн рагъэжъагъ.

Почтэм иотделениехэм мыщ фэдэ уасэхэмклэ лъэпкъ гъэзетым шъуащыкълэу шъульэкълэу:

— сомэ 397-рэ чапыч 26-клэ — тхьамафэм 5 кыдэкълэу нэклубгъуи хъурэ гъэ-зетэу 52161-рэ индекс зилэм;

— сомэ 379-рэ чапыч 14-клэ — фэгъэкълэуныгъэ зилэхэм апае 52162-рэ индекс зилэм;

— сомэ 143-рэ чапыч 16-клэ — телепрограммэр зыдэлъышт бэрэскэшхо номерэу тхьамафэм зэ кыдэкълэу 14289-рэ индекс зилэм;

Мыекълэуапэ щыпсэхэр! «Адыгэ макъэм» иредакции дэжъ щыт киоскым индексхэу 52161-рэ, 52162-рэ, 14289-рэ зилэхэм сомэ 140-клэу шъуащыкълэу шъульэкълэу. (Мыщ щыкълэуагъэхэрэм киоскым гъэзетыр ежъ-ежырэу члахыжъэ ашлэу);

ООО-у «Адыгея-Интерсвязь» икиоскхэм тигъэзетхэм зэкълэу сомэ 150-клэу шъуащыкълэуагъэшт. (Кълэуагъэхэрэм гъэзетыр киоскым ежъ-ежырэу члахыжъэ ашлэу);

къалэу Мыекълэуапэ дэт хызымэтшлэлэхэу, организациехэу, учреждениехэу корпора-тивнэ шылкълэм тетэу гъэзет экземпляр 15-м къыщымыкълэу къызытхыкълэу зиму-радхэр редакцием сомэ 200-клэу щыкълэуагъэхэр алъэуагъэшт.

Шъуащыкълэу лъэпкъ гъэзетым!

МэфэкI Лофтхъабзэхэм япрограмм

Чъэпыогъум и 1-м 10.00

Адыгэ Республикэр зызэхашагъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ зэлухыгъэ республикэ зэнэкъокъуху судомодельнэ спортымкIэ клоштхэр. МУП-у «Культурэмрэ гъэспэфынымрэ я Къэлэ парк» зыфиорэр, бассейныр.

12.00

Адыгэ Республикэр зызэхашагъэр ильэс 19 зэрэхьурэм фэгъэхьыгъэ торжественнэ зэлукIэмрэ концертымрэ. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние.

15.00

Тхылъэу «Уадыгэу дунаим укытехъуагъэм...» зыфиорэм ильэтегъэуцу. кь. Мыекъуапэ, Адыгэ къэралыгъо университетым инаучнэ библиотек.

Чъэпыогъум и 1 — 3-м

13.00

Адыгэ Республикэр зызэхашагъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъуху волейболымкIэ кIэлэеджакIохэм азыфагу шыклоштхэр. КIэлэцIыкIухэм гъэсэныгъэ тедзэ зышаратыр МУ «Мыекъолэ район кIэлэцIыкIу ныбжьыкIэ спорт сджапIэу «Олимп» зыфиорэр, Мыекъолэ районыр, п. Тульскэр, ур. Комсомольскэр, 24.

Чъэпыогъум и 1 — 7-м

10.00

Къэгъэлъэгъонэу «Бжыхъэм итынхэр» зыфиорэр. Адыгэ республикэ кIэлэцIыкIу эколого-биологическэ гупчэр. кь. Мыекъуапэ, ур. Курганнэр, 710.

Чъэпыогъум и 2-м

8.00 — 14.00

Республикэ ермэлыкьыр. кь. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр, ур. Советскэр.

10.00

Лъэпкъ шъуашэмкIэ Дунэе зэнэкъокъоу «Этно-Эрато» зыфиорэм тегъэпсыхъгъэ а 1-рэ регион зэнэкъокъур. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние.

10.00

Адыгэ Республикэр зызэхашагъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ зэлухыгъэ республикэ зэнэкъокъуху автомобиль спортымкIэ клоштхэр. КIэлэцIыкIу (ныбжьыкIэ) техническэ творчествэмкIэ Адыгэ республикэ гупчэр, кь. Мыекъуапэ, Пушкиным иур., 183.

16.00

Адыгэ Республикэм ихудожникхэм ялофшлагъэхэм якъэгъэлъэгъон. Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ и СурэткъэгъэлъэгъуапI.

18.00

Адыгэ культурэм ия V-рэ Дунэе фестиваль хэлажъэхэрэм апае искусствэхэмкIэ IэпIасэхэм яконцерт. Концерт залэу «Налмэсыр».

Чъэпыогъум и 2 — 6-м

Адыгэ Республикэр зызэхашагъэр ильэс 19 зэрэхьурэм фэгъэхьыгъэ пчыхъэхэр, концерт программэхэр, зэлукIэгъухэр. Къалэу Мыекъуапэ культурэмкIэ иунэхэр.

Чъэпыогъум и 3-м

15.00

Къэгъэлъэгъонхэу «Адыгэ Республикэм иджырэ IэрышIэ искусствэр», «Адыгэхэм ялъэпкъ шъуашэ джырэ модельерхэм ятворчествэ кышчытыгъэ зэрэхьурэр» зыфиохэрэм якъызэлухын. Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей.

17.30

КIэлэцIыкIу ыкIи ныбжьыкIэ художественнэ творчествэмкIэ я V-рэ Дунэе фестиваль-зэнэкъокъум хэлэжъэштхэм ашыцэу «Адыгейм ижъогъожьыгъэхэр» зыфиорэм хэтхэр шъуашэхэр ашыгъэху кырыклоштых, «Адыгэ къуае» зыфиорэ республикэ фестиваль-зэнэкъокъур зэхашэшт. Къэлэ паркым кышцегъэжъагъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние зычIэт унэм нэс.

18.30

Адыгэ культурэм ия V-рэ Дунэе фестиваль торжественнэу къызэлъахышт. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние.

Чъэпыогъум и 3 — 5-м

11.00

Адыгэ Республикэр зызэхашагъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэр баскетболымкIэ кIэлэеджакIохэм азыфагу шыклоштых. СДЮШОР N 2-р, кь. Мыекъуапэ, Жуковскэм иур., 16.

Чъэпыогъум и 4-м

10.00

Адыгэ Республикэм икъалэхэмрэ ирайонхэмрэ ямуниципальнэ образованиехэм япсэукI (яшагъухэр зэрэгъэпсыгъэхэр). кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

10.00 — 15.00

«Адыгэ къуаер» зыфиорэ республикэ фестиваль-зэнэкъокъур къызэлъахышт. кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

11.00

КIэлэцIыкIу ыкIи ныбжьыкIэ художественнэ творчествэмкIэ «Адыгейм ижъогъожьыгъэхэр» зыфиорэ зэнэкъокъум хэлажъэхэрэм ядэлъуштых. Концерт залэу «Налмэсыр».

13.00 — 15.00

Адыгэ Республикэм исамодеятельнэ коллективхэм концерт къатышт. кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

14.00

КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэ и Къэралыгъо музей и Темыр Кавказ къутамэ иунэ къызэлъахышт. СурэтышIэу М. Шемакиным илофшлагъэхэм якъэгъэлъэгъон. КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм ИскусствэхэмкIэ я Къэралыгъо музей и Темыр-Кавказ къутам.

17.00

2010-рэ ильэсымкIэ лэжыгъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ театризованныэ къэгъэлъэгъонэу «Лэжыгъэр къэзыыхьыжыгъэхэрэм щытхур адэжъ» зыфиорэр шыIэшт, Адыгэ Республикэм, Къэбэртгъе-Бэлъкъарым ыкIи Урысыем иэстрадэ ижъуагъохэр хэлэжъэштых. кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

Чъэпыогъум и 5-м

10.00 — 16.00

Адыгэ Республикэм шахматхэмкIэ икубок къыдэхыгъэным фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэр. МО «Къалэу Мыекъуапэ» шахматхэмкIэ иклуб.

10.00 — 16.00

Адыгэ Республикэм иэтнокультурнэ теплъ. кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

11.00 — 12.30

Къалэм инароднэ коллективхэр зыхэлэжъэштхэ концерт программэу «Живи и цвети, республика моя» зыфиорэр. Культурэм и Унэу къалэм дэтым иэстрад.

11.00 — 14.00

Адыгэ культурэм ия V-рэ Дунэе фестиваль, кIэлэцIыкIу ыкIи ныбжьыкIэ художественнэ творчествэмкIэ дунэе фестиваль-зэнэкъокъоу «Адыгейм ижъогъожьыгъэхэр» зыфиорэм, «Адыгэ къуаер» зыфиорэ фестиваль-зэнэкъокъум ахэлажъэхэрэм ягала-концерт, теклоныгъэр къыдэзыхыгъэхэм шлухъафтынхэр ятыгъэнхэр, фестивальхэр торжественнэу зэфэшIыжыгъэнхэр. кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

11.00 — 14.00

Вейкбордистхэм якъэгъэлъэгъон. МУП-у «Къэлэ гъэспэфыпIэ паркыр».

12.00

Адыгэ Республикэр зызэхашагъэр ильэс 19 зэрэхьурэм фэгъэхьыгъэ концертхэу социальнэ фэло-фашIэхэр зыфагъэцэкIэрэ цIыфхэм апае къатыштхэр. Адыгэ Республикэм социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ истаціонар къэралыгъо учреждениехэр.

12.30 — 14.00

Къалэм икIэлэцIыкIу творчествэ коллективхэм ямэфэкI концертэу «Наше творчество — тебе, родная Адыгея» зыфиорэр къатышт. Культурэм и Унэу къалэм дэтым иэстрад.

14.00 — 16.30

«Си Адыгей, ордэхэр зэкIэ ош пай!» зыфиорэ мэфэкI концерт программэу къалэм итворчествэ коллектив анахь дэгъухэр зыхэлэжъэштхэр. Культурэм и Унэу къалэм дэтым иэстрад.

14.00 — 17.00

Къэралыгъо ансамблэхэу «Налмэсымрэ» «Ислъамыемрэ», джащ фэдэу ансамблэу «Отрада» зыфиорэр, Нэхэе Тэмарэ, Сэкъурэ Ольгэ ыкIи эстраднэ ордэло ныбжьыкIэхэр зыхэлэжъэштхэ мэфэкI концертыр. кь. Мыекъуапэ, В. И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

16.30 — 18.00

Муниципальнэ духовой оркестрэм иконцертэу «Посвящение родной Республике» зыфиорэр. Культурэм и Унэу къалэм дэтым иэстрад.

20.30 — 22.00

Урысые эстрадэм ижъуагъохэр. кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

22.00

МэфэкI фейерверкыр. «Адыгэ джэгугу» зэхашэшт. кь. Мыекъуапэ, В.И. Лениным ыцIэкIэ щыт гупчэр.

Чъэпыогъум и 5 — 9-м

9.00 — 14.00

КонкурымкIэ Адыгэ Республикэм ичемпионат. кь. Гавердовскэр, Гагариным иур., 13, АР-м и СДЮШОР.

РЕСПУБЛИКЭМ ИКIЭЛЭЦIЫКIУХЭР

Еджэныр икIас, кIэлэегъаджэхэр илъапI

АР-м икIэлэеджэкIо чан сэнаушху еджэныр дэгъу дэдэу къызыдэхьухэрэм ашыц Ситимэ Асфар. Ар Мыекъуапэ ия N 22-р гимназие ия 5-рэ класс икIэлэеджакIу, хэушъхъафыкIыгъэ гуманитар классым шеджэ. Урысыбзэр, урыс литературэр лъэшэу икIасэх, ахэм язэгъэшIэн охътабэ тырегъэкIуадэ. Зэнэкъокъуху «Медвежонок», «Кенгуру» зыфиохэу ахэмкIэ еджапIэм ыкIи къалэм щызэхашэхэрэм ахэлажъэ, пэрыт чIыпIэхэр къашехых.

КIалэм еджэныр къыфэпсынкI, епIожьын имышыкIагъэу егугъоу ипшъэрылхэ зэшIухы. ИкIэлэегъаджэхэр егъэлъапIэх, цыхъэ афешы.

Мы мафэхэм Асфар, ежы илэгъу кIэлэцIыкIухэм зыкIэ афэдэу, тиреспубликэ и Мафэу къэблагъэрэм ыкIи кIэлэегъаджэм имэфэкI егIупшыгъэу зафегъэхъазыры. IупкIэ къеджэнымкIэ шыIэшт мэфэкI зэнэкъокъум пае урыс классикхэм ыкIи адыгэ уса-кIохэу ЯхъулIэ Сэфэр («Адыгееу сигупсэу си-кIас») ыкIи Жэнэ Къырымыз («Хэбзэ дахэу тэ тилэр джащ фэд», «КIэлэегъадж» зыфиохэу атхыгъэхэр езырэу зерегъашIэх. Лъэшэу

мы усэхэр ыгу рехых, игуапэу къяджэшт.

Шъэожьые хъупхэм литературэр, урысыбзэр лъэшэу ыгу рехых, тхылъ зэфэшъхъафхэм яджэ. ИцIыкIугъом кышцегъэжъагъэу пшысэхэр къыфалуатэу, ахэр зыдэт тхылъхэр къыфащэфэу есагъ. Цыф лъэпкъ зэфэшъхъафхэм япшысэхэм яджэ, ежъежырэу зерегъапшэх, дэгъур, дэир зэхефых, гъэ-шIэгъоныбэ ахэм ахегъуатэ. ЦыфымкIэ бзэм мэхъанэшхо зэригэр

зыхишIэу, бзэр IункIыбзэм фегъадэ, бзэ зэфэшъхъафхэр пшIэ зыхъукIэ, хэти угурылонэу елыгътэ. Ащ шъыпкъэ хэлъ. Бзэр е бзэхэр дэгъоу пшIэхэу, зэхэпфыхэу щытмэ — уапэкIэ узэрэлъыкIотэ-щтым шэч хэлъэп.

КIэлэцIыкIур зыкIэхъопсырэ сэнэхъатри зедгъэшIагъэ: юрист-банкир. ШIэныгъэхэр лъэныкъуабэкIэ уимылэу ащ фэдэ IофышIэшхо узэрэмыхъуштыр Асфар кыгурэIошъ, еджэным егугъу.

КIэлэцIыкIум цIыф дэгъу зэрэхэкIыштыр нафэ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтым итыр: кIэлэеджэкIо дэгъоу Ситимэ Асфар.

Зэфэхьысыжьхэр ашлыгъэх

Адыгэ Республикэм иправэухьумэкIо органхэм янащэхэр зыхэлэжьэжьхэр координационнэ зэхэсыгъо тыгъуасэ Мыекьуапэ щыкIуагъ. Коррупцием пэшIуекIогъэным епхыгъэ Лъэпкъ планэу УФ-м и Президентт зыкIэтхэжьыгъэр республикэм зэрэщэгъэцакIэрэм, мы лъэныкъомкIэ правэухьумэкIо ыкIи улпэкIун органхэм ялофшIэн зэфэхьысыжьхэр фэхьыгъэхэр ары Ioфыгъо шхьалэу кызырэгъоигъэхэр зытегуыцIагъэхэр.

Ioфтхьабзэм хэлэжьэнхэу кырагъэблэгъагъэх AP-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановыр, AP-м и вице-премьерэу Алексей Петрусенкэр, федеральнэ антимонопольнэ къулыкьум и ГъэlorышIапIэу республикэм щыIэм ипашэу Кубэщыч Аслъан, нэмыкIхэри.

AP-м и Прокурор шхьалэу Сергей Охлопковым пэублэ псалгэ кышIыз, коррупцием пэшIуекIогъэным Ioфыгъо шхьалэу къэралыгъом ыпашхьэ итхэм ащыщэу кыгъээнфагъ. Урысыем инэмыкI субъектхэм афэдэу Адыгеими мы гумэкIыгъор шхьащыт. Къуалхьэ зышгэрэ пашэхэм, зыIэнатIэ зыгъэфедзэ, законыр зыукъохэрэм пытагъэ хэлэу пшгэдэкIыжэ ягъэхьыгъэн зэрэфар ащ кыIуагъ.

— Милицием иIoфышIа е IэнэтIэшхо зыIыгъ паша, кыхьырэ лэжьапкIэм емылтытыгъэу, машинэ лъапIэ кызи-тIысхьэклэ, унэ зэтетышхо кызишIыкIэ тегушшисэн фае ахэр ыцIэфынхэмкIэ ахьщэр кызыдырихыгъэм, законыр аукъуагъэ зыхьукIэ уголовнэ пшгэдэкIыжэ ядгъэхьын фае, — кыIуагъ Сергей Охлопковым. — Тиобшествэ зэлъызыубытыгъэ коррупцием типэшIуекIоным пае правэухьумэкIо органхэм ямызакъоу цIыф кызырэкIохэри гумэкIыгъом идэгъэзыжьын кыхэлэжьэнхэ фае. IэнатIэ зыIыгъ пашэу «ахьщэ къуалхьэ» зышгэрэм ицIыфыгыи, ишгьыпкъагыи чIенэ, цIыфхэм цыхьэу кыфашIыгъэр кыгъгъэшгьыпкъэжьыр-рэп, арышгъ, ахэм яфэшъуашэр зы — яIэнатIэ IугъэкIыгъэнхэр ыкIи уголовнэ пшгэдэкIыжэ ягъэхьыгъэныр ары. Зэрэпщынэщтхэр е хьапс кызырэхьыщтыр ахэм къагурымылоу Ioфым изытет нахьышIум фиуэнкIышгътэп, ар нэбгырэ пэпчэ кыгу-рылон фае.

Прокуратурэм иIoфышIэхэм нэужым зэфэхьысыжьэу кышIыгъэхэм кызырагъэ-лэгъуагъэмкIэ, 2010-рэ илээсым имэзиеу пыкIыгъэм коррупцием пэшIуекIогъэным епхыгъэ законодательствэм игъэцкIэн ыльэныкъокIэ гъогогъу 1560-рэ республикэм законыр шаукъуагъ. IэнатIэ зыIыгъ пэщэ нэбгыри 151-мэ дисциплинарнэ ыкIи нэбгырэ 36-мэ административнэ пшгэдэ-кIыжэ арагъэхьыгъ. Прокурор улпэкIунхэм зэфэхьысыжьэу афэхьыгъэхэм адишгъэ, следственнэ органхэм тхыль 44-рэ алэклэ-гъэхьагъ, ахэм япхыгъэу уголовнэ Ioф 28-рэ кызылэуахыгъ. Къэралыгъо ыкIи муниципальнэ къулыкьур зэрэпхьыщтым ыльэны-къокIэ законодательствэр пчъагъэрэ аукъуа-гъэу Прокуратурэм иIoфышIэхэм кыхагъэ-щыгъ. Илээсэу тызыхэтым имэзий пшгэ-мэ, коррупцием ыльэныкъокIэ уголовнэ Ioфи 157-рэ кызылэуахыгъ. Ащ щыщэу 35-мэ судыр ахэллэгъах, нэбгыри 8-м хьапс аты-ралхьагъ, нэбгырэ 28-мэ условнэ пшгэдэ-кIыжэ арагъэхьыгъ. Бэрэ кыхэкIы чинов-никхэр предпринимательствэм хэщгъэ цIыфхэм пэрыохьу афэхьухэу, ахэм «ате-лункIэхэу», ари уналэ зытебгъэтын фаехэм зэу ащыщ. 2010-рэ илээсыр кызырэхьагъэм кышгэгъэжьагъэу а категориер кыхиубы-тэхэрэм гъогогъуи 114-рэ Прокуратурэм зыкыфагъэзагъ. Мы пчъагъэм джыри зэ кьеушыхьаты Ioфым изэхэфын нахь пы-тагъэ хэлэу укъекIоллэн зэрэфар, бизне-сым пылхэр икъу фэдизэу зэрэмыухь-магъэхэр. ГумэкIыгъо шхьалэхэм зэу ащыщ коррупциер правэухьумэкIо органхэм кызырэхьагъэр. Коррупцием ыльэныкъо-кIэ кызылэуахыгъэ уголовнэ Ioфхэм ащы-щэу 3-р милицием икьулыкьушIэхэм япхыгъ, 9-р — УФСИН-м иIoфышIэхэм, 1-р — суд приставхэм.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтыр Iэшынэ Аслъан кытырихыгъ.

МашIом зыщышъуухьум

Илээсыр кызырэхьагъэм кышшублагъэу Адыгеим машIом гъогогъу 252-рэ зы-кышшытагъ. Ахэм нэбгырэ 19 ахэкIодагъ, нэбгырэ 18-мэ шгъобж зэфэшхьафхэр ате-щагъэ хьугъэ. Зэрарэу машIом цIыфхэм аригъэшIыгъэр сомэ миллион 26-м ехьу.

ИкIыгъэ илээсым фэдэу мы илээсми Юныггом и 15-м кышгэгъэжьагъэу чъпы-огъум и 30-м нэс Ioфтхьабзэу «Псауныгъ» зыфиIорэр Урысые Федерацием и субъект-хэм ащэкIо. Пшгэрыль шхьалэу ащ изэхэщакIохэм зыфагъэуцужьырэр псау-ныгъэр къэухьумэгъэным иучреждениехэм машIом закъышшымшгъэным епхыгъэ Ioфтхьабзэхэр ащызэшIохыгъэнхэр, машIор щынэгъончъэным ишашхьэхэр ащыгъэцкIэ-гъэнхэр, ахэр зышаукъохэрэр кыхэгъэщы-гъэнхэр ары.

Мы лъэхьаным псауныгъэр къэухьумэгъ-ным иучреждение 43-у республикэм итыр мэшIогъэкIосэ къулыкьум инсепторхэм аушлэкIугъ, хэукъоныгъи 185-рэ къахагъэ-щыгъ, административнэ пшгэдэкIыжэ нэб-гырэ 24-мэ арагъэхьыгъ. Судым унашгэу зэришIыгъэм тетгъу чъч-зымэфэ 30-рэ Ioф ышIэн фимыгъэу зэфашIыгъ Кошхьэблэ рай-оным ит къутырэу Набережнэм дэт ФАП-р. УлпэкIунхэм къагъэлэгъуагъ респу-б-

ликэм ит IээпIэ учреждениехэм, машIом зыкышшытагъэм, макъэ кызырагъэлурэ ав-томатическэ системэхэр зэрэчIэмытхэр, нэбгы-ришгъэм къехьу зычIэфэрэ учреждениехэм ахэр ялэнхэу шапхьэхэм кыдалыгъэм.

МашIом зыкышштэмэ, цIыфэу IээпIэ уч-реждением чIэтхэр ащ зэрэчIэкIыжынхэ фаем иплани бэмэ яIэп, коридорхэм, холлхэм плэкIорхэр атетых, шхьаныгъупчъэхэм гъучI хьагъэхэр алутых. Ахэр имыкьухэу, машIом зыкышштэмэ, цIыфхэр зэрэчIэкIынхэ фэе кIуапIэхэр зэфэшIыгъэхэу IээпIэ учреди-нябэм ащагъэунэфыгъ, машIор зэрагъэкIосэн фэе Iэмэ-псымэхэр чыжьэу унэ горэм щызэ-хэлых, ахэр альэгъунхэу чIыпIэ гъэнэфагъэм щызэгъэулулгъэу шытынхэ фаеми. А Iэмэ-псы-мэхэр зэрэбгъэфедэщтхэ шIыкIэми Ioфы-шIэхэр щыгъуазэхэп.

МэшIогъэкIосэ къулыкьум джыри зэ шьугу къегъэкIыжы медицинэ учреждениехэм япа-щэхэу ыпшгэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ шапхьэ-хэр зымыгъэцакIэхэрэм административнэ пшгэдэкIыжыим имызакъоу, уголовнэри арагъэхьынэу законом кызырэдильгъытэрэр.

Татьяна ОЧКАСОВА.

Адыгэ Республикэм имэшIогъэкIосэ къулыкьум инсептор.

Мэкъэгъэлэу

Журналистхэу Тэу Замирэ, ТIэшъу Светланэ ыкIи Дэрбэ Тимур язекIон-зыплъыхьан Ioфхэм къапкырыкIыгъэу, къакIэклэуагъэу щыт зыдэщыIэгъэхэ IэкIыб къэралхэм тилгъэпкъэгъу адыгэхэр джырэ лъэхьан зэращыпсэхэрэмкIэ яшIошIхэр кызышIыралотыкIыгъэ язэхэт тхыгъэхэр кызыдэхьэгъэхэ публицистическэ тхыльэу «Уадыгъэу дунаим укьы-техьуагъэмэ...» зыфиIорэр. Хэхэс хьугъэ адыгэхэм нэпэ сыдым тета ящыIакIэ, адунэегурыIакIэ; ныдэльфыбзэр, шэн-хабзэхэр сыдэушгъэу къащызэтенагъэха ыкIи ащаухьумэхэра? Мы упчIэхэм аджэуапэу щыт тхыльыкIэр.

«Уадыгъэу дунаим укьытехьуагъэмэ...» зыфиIорэ тхыльым илээ-тегъэуцэ АКЪУ-м и Научнэ тхыльеджапIэ чъпыогъум и 1-м сы-хьатыр 15-м щыкIошт. Ioфтхьабзэм хэлэжьэмэ зышIоигъо пстэу-мэ авторхэм «Шукъеблагъ!» арало.

2010-рэ ИЛЭЭСЫМКIЭ КIЭТХЫКIЫЖЬЫНЫР

Фэхьазырхэу пэгъокIыщтых

Тикъэралыгъошхо цIыф пчъагъэу щыпсэхэрэр шэкIогъу мазэм кIатхыкIыжьыщт, а Ioфтхьабзэм изэшIохын тиреспубликэкIэ статуправле-нием иIoфышIэхэр ары пылтышгъэр. Сыда цыфхэм якIэтхыкIыжьын мэ-ханэу иIэр, шIуагъэу ащ пылтыр? А упчIэхэм аджэуапхэр тицIыфхэм, граж-данхэм агурыгъэлогъэнымкIэ статистхэм Ioфыгъо макIэп зэрэхьэрэр. Гушылэм пае, республикэм икьалэхэм, ичылагъохэм цIыфэу ащыпсэхэрэр кIэтхыкIыжьыным кыхегъэубытэгъэнхэмкIэ Ioф зышIэщт кIэтхы-кIыжьахэхэр, пIэлэ гъэнэфагъэкIэ Ioф ашIэнэу штэгъэнхэмкIэ, кIэ-тхыкIыжьыпIэ участкэхэр, счетнэ участкэхэр зэрэзэхэщгъэщтхэм, ахэм япащэхэм лэжьапкIэу яIэщтыр зыфэдизыр, ахэм яегъэджен зэрэкIоштым, нэмыкI лъэныкъохэм яхьылагъэхэр гъэзетым кыхиутыгъагъэх.

Джы кIэтхыкIыжьыныр рагъэжьэнкIэ мэфэ 45-рэ фэдиз кызышынэ-жыгъэм AP-м и статуправление иIoфышIэхэм кIэтхыкIыжьынымкIэ мы мафэхэм зыпылхэр къадгъэлэуатэ тшIоигъоу залудгъэкIагъ.

— Нафэу зэрэщытмкIэ, Урысыем цыфхэм якIэтхыкIыжьын шэкIогъу мазэм и 14-м кышгэгъэжьагъэу и 25-м нэс щыкIошт, — кытиIуагъ рес-публикэ статуправлением иIэшхьэтэгъу Беданэкъо Нурбый Аскэрбый ыкIом, — мы IoфыгъошхэмкIэ тиколлектив кытефэрэр зэришшкIагъэу зэшIуехы, Ioфыгъо гори ыгъэгужьорэп, илээс 18 хьугъэхэм къащегъэ-жьагъэу экIэ кIэтхыкIыжьыным кыхегъэубытэгъэнхэм тицIыфхэр яшгъып-къэу пылтышгъых. А кIэтхыкIыжьыным къэралыгъомкIэ мэхьанэшхо зэриIэр кыдалыгътэзэ, унагъо пэпчэ ис цыф пчъагъэр, ахэм аныбжэ зы-фэдизыр, сэнэхьатэу яIэр, лъэпкъэу зышшыхэр, абзэ, япсэупIэ зыфэдэм, нэмыкI лъэныкъохэм яхьылIэгъэ къэбархэу къаугъоихэрэм апкь итэу мэ-хьанэшхо яIэщт пIэлэ чыжьэхэм ателытэгъэ проектхэр зэхэгъэ-удгогъэнхэмкIэ, джащ фэдэу социальнэ-экономикэ политикэр ихьухьэгъэ-ным апай а даннэхэр къэралыгъом ихэбзэ органхэм кызыфагъэфедэщ-тых. БлэкIыгъэ кIэтхыкIыжьыным кыгъэлэгъуагъэхэр кызыфагъэфед-дзэ, къэралыгъом иIэшхьэтетхэм псауныгъэр къэухьумэгъэным, гъэ-зэныгъэм, зычIэсыхэрэ унэхэр шыгъэнхэм, агропромышленнэ комплек-сым епхыгъэ пстэуми апэ игъэшгьыгъэн фэе лъэпкъэ проектхэр агъэнэ-фэгъагъэх.

2002-рэ илээсым щыIэгъэ кIэтхыкIыжьыным кыгъэлэгъуагъэхэр лъап-сэ афэхьыгъ унэгъо ныбжьыкIэхэм зычIэсыщт унэхэр ягъэгъотыгъэнхэм, гражданхэм якуп зэфэшхьафхэм къэралыгъо жилищхэм сертификатхэр ятыгъэнхэм афэгъэхьыгъэ программэхэм хэхьоньгакIэхэр ашIыгъэх, «Къоджэ автобус» зыфиIорэ программэр аштагъ. КIэтхыкIыжьыным анахь узыгъэгумэкIынэу кыгъэлэгъуагъэхэм ащыщ тикъэралыгъо сабийхэу кышшыхьухэрэм япчъагъэ зэрэмкIэ дэдэр, ащ кыхэкIэуи Урысыем щып-сэхэрэм янахьыбэр жьы зэрэхьухэрэр.

Адыгэ Республикэм и статуправление иведущэ экономистэу ХьащIэцIэ Мухьдин:

— Урысыем зэрэщытэу цIыф пчъагъэу исым икIэтхыкIыжьынэу шэкIогъу мазэм и 14 — 25-м щыIэщтым изыфэгъэхьазырын тиреспуб-ликэ мьдэуеу шэкIо. Пстэуми апэу тиIoфышIэхэм анэмькIэу кIэтхы-кIыжьынымкIэ кыддэлэнхэу тищыкIэгъэщт цIыфхэр Мыекьуапэки, районхэмкIи тихьазырых, ахэм яегъэджен, ятестирование дэгъоу зха-щэ, МыекьуапэкIэ кIэтхыкIыжьыпIэ участкэхэм япащэхэмрэ инструк-торхэмрэ яегъэджен аухыгъ, ахэр нэбгыри 131-рэ мэхьух. КъэлэйтэкIо участкэхэр 419-рэ мэхьух. А участкэхэм япащэхэм фэтэрыбэ зыхэт унэ-хэр къакIухьагъэх, унэгъо пчъагъэу ахэм ащыпсэхэрэр зэрагъэшIагъ. Куп-купэу едгъаджэхэрэм еджэныр кызаухыкIэ тестированиер зэхэтщэщт, шIэныгъэу а IoфымкIэ зэрагъэгъотыгъэр тыушэттыщт. Районхэм ящыкIэгъэщт бланкхэм акомплектхэр алэклэдгъэхьагъэх, нэмыкI Io-фыгъохэрэ зетхьагъэх. Мьдэуеу кIэтхыкIыжьыным зыфэдгъэхьазырыгъ, «неущ ежьугъажэ» аIуагъэми, кыттенэн щымыIэу кысщэхьу.

Мы илээсым ишэкIогъу мазэ Урысыем щыкIошт кIэтхыкIыжьыным иапэрэ кIэуххэр 2011-рэ илээсым имэлылфэгъу мазэ ехьулIэу хьазыр хьунхэу кыдалыгътэ, а кIэтхыкIыжьыным кыгъэлэгъуагъэхэр экIэлэыкIокIэ гъэнэфагъэ ялэу официалнэу кыхаутыштых. КIэтхы-кIыжьыным икIэуххэр зыщызэфэхьысыжьыгъэ аужырэ томыр 2013-рэ илээсым кыхаутышт. Джы зыфэдгъэхьазырыр кIэтхыкIыжьыныр УФ-мкIэ ятIонэрэу щыт. КIэтхыкIыжьыным кыгъэлэгъошгъэхэр кызы-фагъэфедэщтых мэхьанэшхо зилэ экономикэ Ioфыгъохэр, кризисыри зэ-рахэтгъу, ихьухьэгъэнхэм пае. Пстэуми анахьэу анаIэ зытырадзэщтыр лэпкъэ проектхэм къагъэлэгъошгъэ кIэуххэр ары. Дунэе финанс кризисым кы-тыгъэ кыныгъохэр цIыфхэм ящыIакIэкIэ зэрэзэхашIагъэм, цIыфхэм ящыIэкIэ амал идэгъугъэ зыфэдэм икьэгъэлэгъуапIэу щытых кIэтхы-кIыжьыным епхыгъэ пчъагъэхэр.

Апэрэ кIэтхыкIыжьынэу 2002-рэ илээсым Урысыем щыкIуагъэм кызырэгъэлэгъуагъэмкIэ, тикъэралыгъо нэбгырэ миллиони 145,2-рэ щыпсэхушгъыгъ, цIыфэу исымкIэ дунаим яблэнэрэ чIыпIэр шIыгыгъыгъ. AP-м исыгъэр нэбгырэ мин 445,4-рэ хьушгъыгъэ. Джы мы кIэтхыкIыжьынэу тызыфакIорэм сыд шьуIуа кыгъэлэгъошгъыгъ? Ащ щыгъуазэ тыхьунымкIэ бэп къэнэжьыгъэр. ТицIыфхэм щыIакIэу яIэм, Io хэлэп, ишыхьатышгъ кIэуххэу шIэхэу тызшыгъозэщтхэри.

БРАНТИЭ Казбек.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм икъралыгъо хабзэ иорганхэм сатыум ылъэныкъоклэ яполномочиехэм ягъэцэклэн ехылагъ

Адыгэ Республикэм и Къралыгъо Совет — Хасэм 2010-рэ ильэсым бэдзэгъум и 28-м ыштагъ

Мы Законыр зыкIаштэрэр Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием сатыу ЮфшIэныр зэрэщызэхэшагъэм ылъапсэхэм яхылагъ» зыфиорэр гъэцэкIагъэ хъуным пай.

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм сатыум ылъэныкъоклэ и Законодательствэ

Адыгэ Республикэм сатыум ылъэныкъоклэ и Законодательствэ ылъапсэу щытхэр федеральнэ законхэр ыкIи ахэм атегъэпсыхагъэу Урысые Федерацием нэмыкI нормативнэ правовой актхэу щаштэхэрэр ары, ащ кыыхеубытэх мы Законыр нэмыкI нормативнэ правовой актхэу Адыгэ Республикэм щаштэхэрэмрэ.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кышчытыгъэ хъугъэ мэхъэнэ шъхьалэхэр

Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием сатыу ЮфшIэныр зэрэщызэхэшагъэм ылъапсэхэм яхылагъ» зыфиорэм кышчытыгъэ мэхъанэхэр арых мы Законом щыгъэфадагъэ хъугъэ мэхъэнэ шъхьалэхэр.

Я 3-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Къралыгъо Совет — Хасэм сатыум ылъэныкъоклэ иполномочиехэр

Адыгэ Республикэм и Къралыгъо Совет — Хасэм сатыум ылъэныкъоклэ иполномочиехэм мы кыкIэлъыкIохэрэр ахэхъэх:

1) Адыгэ Республикэм изаконхэу сатыум ылъэныкъоклэ аштэхэрэр, джащ фэдэу ахэр гъэцэкIагъэ зэрэхъухэрэм лъыплъэгъэным тегъэпсыхагъэхэр;

2) нэмыкI полномочиехэу федеральнэ законодательствэмрэ Адыгэ Республикэм изакондательствэрэ кыдалъытэхэрэр.

Я 4-рэ статья. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет сатыум ылъэныкъоклэ иполномочиехэр

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет сатыум ылъэныкъоклэ иполномочиехэм мы кыкIэлъыкIохэрэр ахэхъэх:

1) сатыум ылъэныкъоклэ къралыгъо политикэр пхырищыныр;

2) сатыум хэхъоныгъэ ышIыным фытегъэпсыхъэгъэ республикэ программэхэр ухэсыгъэнхэр;

3) Адыгэ Республикэм чIыпIэу ыубытырэм ермэлыкхэр зэрэщызэхэшагъэ шIыкIэр ухэсыгъэныр, мыщ кыхимыубытэхэрэр къралыгъо хабзэм ифедеральнэ орган зэхышхэр ермэлыкхэр арых;

4) федеральнэ законодательствэм кыгъэуцурэ пшъэрылхэм кьапкырыкIызэ, ермэлыкхэм товархэр зэрэщыуагъэкIышхэ шIыкIэм тегъэпсыхъэгъэ шапхэхэр ыгъэнэфэнхэр;

5) нормативнэ правовой актхэр ыштэнхэр;

6) федеральнэ законодательствэмрэ Адыгэ Республикэм изакондательствэрэ кыдалъытэрэ нэмыкI полномочиехэр.

Я 5-рэ статья. Адыгэ Республикэм икъралыгъо хабзэ игъэцэкIагъо орган сатыум ылъэныкъоклэ иполномочиехэр

Адыгэ Республикэм икъралыгъо хабзэ игъэцэкIагъо орган сатыум ылъэныкъоклэ иполномочиехэм мы кыкIэлъыкIохэрэр ахэхъэх:

1) сатыум ихэхъоныгъэкIэ республикэ программэхэр зэхегъэуцух ыкIи егъэцэкIэх;

2) Адыгэ Республикэм исатыушIыпIэхэм цIыфхэу сатыушIыным пылхэм чIыпIэу къащаратын алъэкIышхэм законодательствэм диштэу шапхэхэр егъэунэфых;

3) ермэлыкым изэхэцэнкIэ Юфтхьабзэхэм яплан еухэсы, сатыушIыпIэхэр зэраратышхэ шIыкIэр егъэнафэ, мыщ кыхимыубытэхэрэр къралыгъо хабзэм ифедеральнэ орган зэхэцакIо зыфэхъурэ ермэлыкхэр арых;

4) бэдзэрым изытет егъэунэфы, Адыгэ Республикэм сатыу Юфыр зэрэщызэхэшагъэм лъэплъэ;

5) джыркIэ кIуачIэ зилэ законодательствэм тегъэпсыхагъэу Адыгэ Республикэм сатыумкIэ и Рестрэ егъэнафэ;

6) чIыпIэ зыгъэЮрышIэжыным иорган сатыум епхыгъэ псэуалэхэр зыдэщытын фаехэм ясехмэу зэхыгъэуцурэр еухэсы;

7) сатыум зиушIомбгъунымкIэ зишIуагъэ кьэкIошт Юфтхьабзэхэр зэрехъэх;

8) федеральнэ законодательствэмрэ Адыгэ Республикэм изакондательствэрэ кыдалъытэрэ нэмыкI полномочиехэр зэшIуехых.

Я 6-рэ статья. Сатыум ихэхъоныгъэкIэ республикэ программэхэр зэрэзыхагъэуцухэрэ шIыкIэр

1. Адыгэ Республикэм икъралыгъо хабзэ игъэцэкIагъо органэу сатыу Юфым фэгъэзагъэм сатыум ихэхъоныгъэкIэ республикэ программэхэу Адыгэ Республикэм исоциальнэ-экономикэ, культурнэ, экологэ ыкIи нэмыкI нэшанэхэр кыдэзылътэхэрэр зэхегъэуцух.

2. Сатыум ихэхъоныгъэкIэ республикэ программэхэр зыхагъэуцухэ зыхъукIэ Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием сатыу ЮфшIэныр зэрэщызэхэшагъэм ылъапсэхэм яхылагъ» зыфиорэм ия 18-рэ статья кыдилъытэрэ лъэныкъохэм кьапкырэкIых.

3. Сатыум ихэхъоныгъэкIэ республикэ программэхэр Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет еухэсых, ау Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехылагъэу законым ипроект АР-м и Къралыгъо Совет — Хасэм кызыщыхалхъэрэ мафэм ыуж мазэ нахыбэ тыримыгъашIэу.

Я 7-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ илэ зыхъурэр

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы Законом кIуачIэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

кь. Мыекъяупэ,
шышхъэIум и 9, 2010-рэ ильэс
N 382

Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Къралыгъо фэло-фашIэхэр афэгъэцэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Сабыеу кьэхъугъэм лъыплъэнхэм тегъэпсыхагъэу мазэ кьэс ахъщэ Iэпылэгъу ятыгъэныр» зыфиорэм зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 143-р зытетэу «Къралыгъо фэло-фашIэхэм алъэныкъоклэ административнэ регламентхэр зэрэзыхагъэуцухэрэ ыкIи зэрахэсыхэрэ шIыкIэм ехылагъ» зыфилоу 2007-рэ ильэсым шышхъэIум и 13-м аштагъэм тегъэпсыхагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Къралыгъо фэло-фашIэхэр афэгъэцэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Сабыеу кьэхъугъэм лъыплъэнхэм тегъэпсыхагъэу мазэ кьэс ахъщэ Iэпылэгъу ятыгъэныр» зыфиорэм мыщ фэдэ зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэнэу:

«Административнэ регламентым кыдилъытэрэ положениехэр заукохэкIэ е хабзэу щылэм тегъэпсыхагъэу кьазыдэмизекIохэкIэ, яфитыныгъэхэр зэраукъуагъэхэм епхыгъэу телефонхэу зэрэтеон алъэкIышхэм яномерхэр алэкIэгъэхъэгъэнхэу».

— Къэбар-правовой отделым (З. А. Шъхъэлахъом):
— Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт мы унашъор кыригъэхъанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ кьыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изакондательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм кыхаригъэутынэу;

— Урысые Федерацием и субъектхэм яправовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ и ГъэЮрышIапIэу Адыгэ Республикэм щылэм фигъэхъынэу.

3. Мы унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм иуплъэкIун сэ сшхъэкIэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекъяупэ,
шышхъэIум и 27-рэ, 2010-рэ ильэс
N 253

Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Къралыгъо фэло-фашIэхэр афэгъэцэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Бзылфыгъэ лъэрымышхэм ыкIи сабый кызыфэхъугъэхэм ахъщэ Iэпылэгъур зэрафагъэнафэрэм ыкIи зэраратырэм фэгъэхыгъ» зыфиорэм зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 143-р зытетэу «Къралыгъо фэло-фашIэхэм алъэныкъоклэ административнэ регламентхэр зэрэзыхагъэуцухэрэ ыкIи зэрахэсыхэрэ шIыкIэм ехылагъ» зыфилоу 2007-рэ ильэсым шышхъэIум и 13-м аштагъэм тегъэпсыхагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Къралыгъо фэло-фашIэхэр афэгъэцэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Бзылфыгъэ лъэрымышхэм ыкIи сабый кызыфэхъугъэхэм ахъщэ Iэпылэгъур зэрафагъэнафэрэм ыкIи зэраратырэм фэгъэхыгъ»

зыфиорэм мыщ фэдэ зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэнэу:
«Административнэ регламентым кыдилъытэрэ положениехэр заукохэкIэ е хабзэу щылэм тегъэпсыхагъэу кьазыдэмизекIохэкIэ, яфитыныгъэхэр зэраукъуагъэхэм епхыгъэу телефонхэу зэрэтеон алъэкIышхэм яномерхэр алэкIэгъэхъэгъэнхэу».

— Къэбар-правовой отделым (З. А. Шъхъэлахъом):
— Адыгэ Республикэм ЮфшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт мы унашъор кыригъэхъанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ кьыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изакондательствэ

зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм кыхаригъэутынэу;

— Урысые Федерацием и субъектхэм яправовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ и ГъэЮрышIапIэу Адыгэ Республикэм щылэм фигъэхъынэу.

3. Мы унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм иуплъэкIун сэ сшхъэкIэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекъяупэ,
шышхъэIум и 27-рэ, 2010-рэ ильэс
N 254

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Былымхэм къяутэлэрэ узхэм апэуцужьыгъэнымкIэ комиссие зэхэцэгъэным ехылагъ

Урысые Федерацием и Законэу «Ветеринарием ехылагъ» зыфиорэм тегъэпсыхьагъэу:

1. Былымхэм къяутэлэрэ узхэм апэуцужьыгъэнымкIэ комиссие зэхэцэгъэнуу.
2. Мы къыкIэлъыкIохэрэр ухэсыгъэнхэу:

1) былымхэм къяутэлэрэ узхэм апэуцужьыгъэнымкIэ гуадзэм диштэу

комиссием хэтыштхэр;

2) былымхэм къяутэлэрэ узхэм апэуцужьыгъэным фэгъэхьыгъэ положениер гуадзэу N 2-м диштэу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМППЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
шышъхьэлум и 27-рэ, 2010-рэ илъэс
N 351

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 351-р зытетэу 2010-рэ илъэсым шышъхьэлум и 27-м аштагъэм игуадзэу N 1-р

Былымхэм къяутэлэрэ узхэм апэуцужьыгъэнымкIэ комиссием хэтхэр

Ю. Н. Петровыр — Адыгэ Республикэм мэку-мэщымкIэ иминистр, комиссием итхьамат;

Е. А. Аганиныр — Адыгэ Республикэм ветеринариемкIэ и ГъэорышIапIэ ипашэ ипшъэрылхэр егъэцIэкIэх, комиссием итхьаматэ игуадз;

И. Ю. Дэхъужьыр — Адыгэ Республикэм мэку-мэщымкIэ и Министерствэ былымхунымкIэ иотдел специалист-эксперт шъхьаI, комиссием исекретарь;

Р. Я. Былымыхьэр — Адыгэ Республикэм мзэ-хэмкIэ и ГъэорышIапIэ ипашэ;

Р. Хь. Бырцор — Адыгэ Республикэм былымхэм-рэ псыкъэкIуапIэхэмрэ якъэухъумэнкIэ ыкIи ягъэ-

федэнкIэ и ГъэорышIапIэ ипашэ;

С. С. Ворэжъор — ветеринар ыкIи фитосанитар лъыплъэнымкIэ Федеральнэ къулыкъум и ГъэорышIапIэу Адыгэ Республикэм шыIэм и Адыгэ къу-тамэ ипашэ, комиссием итхьаматэ игуадз (зэрэзэгъ-гыхэрэм тетэу);

М. Н. Гъунэжыкьор — Урысыем и МЧС и ГъэорышIапIэ шъхьаIу Адыгэ Республикэм шыIэм ипашэ;

Д. З. Долэр — Адыгэ Республикэм финансхэмкIэ иминистр;

Н. Хь. Зыхьэр — къэралыгъо учреждениеу «Ады-гэ республикэ ветеринар лабораториер» зыфиорэм ипашэ;

С. В. Колесниковыр — Адыгэ Республикэм чIыопсымрэ тыкъэзыуцухьэрэ дунаимрэ якъэухъу-мэнкIэ и ГъэорышIапIэ ипашэ;

О. В. Селезневыр — Урысые Федерацием шынэ-гъончъагъэмкIэ и Федеральнэ къулыкъу и Гъэ-орышIапIэу Адыгэ Республикэм шыIэм ипашэ (зэ-рээзэгъгыхэрэм тетэу);

А. Н. Сысоевыр — Адыгэ Республикэм хэгъэгъу-кIоцI ИофхэмкIэ иминистр (зэрэзэгъгыхэрэм тетэу);

А. С. Хьоклоныр — къэралыгъо учреждениеу «Бы-лымхэм къяутэлэрэ узхэм апэуцужьыгъэнымкIэ Адыгэ республикэ станциер» зыфиорэм ипашэ.

Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэкIэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэкIэ и Комитет иунэшъо заулэмэ кIуачIэ ямылэжьэу лъытэгъэным ехылагъ

ДжырэкIэ кIуачIэ зилэ законодательствэм диш-тэным пае **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэ-гъэпсынымрэкIэ и Комитет иунашъохэу къыкIэлъы-кIохэрэм кIуачIэ ямылэжьэу лъытэгъэнэу;

1) N 1-р зытетэу «Топографо-геодезическэ ыкIи картографическэ ИофшIэныр гъэцIэкIэгъэнхэмкIэ Изын зэраратырэ шыкIэр ухэсыгъэным ехылагъ» зыфиоу 2005-рэ илъэсым шылэ мазэм и 17-м аш-тагъэм;

2) N 25-р зытетэу «Методическэ рекомендацие-хэр ухэсыгъэнхэм ехылагъ» зыфиоу 2005-рэ илъэ-сым шэкIогъум и 10-м аштагъэм;

3) N 32-р зытетэу «Урысые Федерацием къэлэ-гъэпсынымкIэ и Кодекс гъэцIэкIэгъэным тегъэпсы-хьагъэу муниципальнэ образованиехэм чIыпIэ зыгъэорышIэжынымкIэ яорганхэм ядокументхэм яхылагъ» зыфиоу 2005-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 16-м аштагъэм;

4) N 34-р зытетэу «Къэлэгъэпсыным исистемэ ишыкIэгъэ къэбарыр лъыгъэлэсыгъэнымкIэ ыкIи амыгъэкошырэ мылкъум къыхиубытхэрэр гъэпсы-гъэнхэмкIэ Консультативнэ советым ехылагъ»

зыфиоу 2005-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 26-м аш-тагъэм;

5) N 1-р зытетэу «Адыгэ Республикэм имуници-пальнэ образованиехэм псэуалэхэр ашышIы-гъэнхэмкIэ ыкIи чIыгухэр ашыгъэфедэгъэнхэмкIэ шапхэу шылэхэм япроект игъэхьазырынкIэ рекомен-дациехэм яхылагъ» зыфиоу 2006-рэ илъэсым шылэ мазэм и 10-м аштагъэм;

6) N 5-р зытетэу «Шэлэ гъэнэфагъэкIэ агъэфе-дэшт инструкцииер ухэсыгъэным ехылагъ» зыфиоу 2006-рэ илъэсым мзэаэм и 27-м аштагъэм;

7) N 11-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иархитек-турэ иОфышIэхэр зэрэклагъэгъушIухэрэ шыкIэр ухэ-сыгъэным ехылагъ» зыфиоу 2006-рэ илъэсым мэ-лылфэгъум и 12-м аштагъэм;

8) N 12-р зытетэу «Адыгэ Республикэм архитек-турэмрэ къэлэгъэпсынымрэкIэ иорган ехылагъэ Положениер ухэсыгъэным фэгъэхьыгъ» зыфиоу 2006-рэ илъэсым жьоныгъуакIэм и 31-м аштагъэм;

9) N 16-р зытетэу «Адыгэ Республикэм имуници-пальнэ образованиехэм псэуалэхэр ашышIы-гъэнхэмкIэ Изын зэраратырэ шыкIэр къызылIоты-кIырэ Методическэ рекомендациехэр ухэсыгъэнхэм

яхылагъ» зыфиоу 2006-рэ илъэсым бэдзэогъум и 17-м аштагъэм;

10) N 26-р зытетэу «Адыгэ Республикэм архитек-турэмрэ къэлэгъэпсынымрэкIэ и Комитет инаградэхэм яхылагъэ Положениер ухэсыгъэным фэгъэхьыгъ» зыфиоу 2006-рэ илъэсым шэкIогъум и 7-м аштагъэм;

11) N 18-р зытетэу «Комитетым ишыкIэгъэ товар-хэр IэкIэгъэхьэгъэнхэмкIэ, ифэIо-фашIэхэр гъэцI-кIэгъэнхэмкIэ къэралыгъо заказхэм ягъэцIэкIэн фэгъэ-зэгъэ Котировочнэ комиссием ехылагъ» зыфиоу 2007-рэ илъэсым мэкуогъум и 22-м аштагъэм;

12) N 4-р зытетэу «Методическэ рекомендацие-хэр ухэсыгъэнхэм ехылагъ» зыфиоу 2007-рэ илъэ-сым мзэаэм и 5-м аштагъэм;

13) N 3-р зытетэу «Методическэ рекомендацие-хэр игъо лъэгъугъэнхэм ехылагъ» зыфиоу 2007-рэ илъэсым шылэ мазэм и 29-м аштагъэм.

2. ЗыкIэгъэхэрэ мафэм шыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

Комитетым итхьаматэу О. И. БАКЛАНОВА

къ. Мыекъуапэ,
шышъхьэлум и 5, 2010-рэ илъэс
N 33

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу «Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфиоу 2011-рэ илъэсым телытагъэр ухэсыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъоу N 145-р зытетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ програм-мэхэр зэраухэсыхэрэ шыкIэм ехылагъ» зыфиоу 2008-рэ илъэсым шышъхьэлум и 14-м аштагъэм тегъ-эпсыхьагъэу ыкIи Адыгэ Республикэм ис кIэлэ-цIыкIухэм яIофхэм язытет нахьышIу шыгъэным, социальнэу ахэр ухъумэгъэнхэм апае **унашъо сэшIы:**

1. Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу «Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфиоу 2011-рэ илъэ-сым телытагъэр ухэсыгъэнэу.

2. Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу

«Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфиоу 2011-рэ илъэ-сым телытагъэм пIуухашт ахьщэр Адыгэ Респуб-ликэм иреспубликэ бюджет къыдилытэрэ мылкъум къыхэгъэкIыгъэнэу.

3. Къэбар-правовой отделым ипашэ (О.В.Долго-ленкэм) мы унашъом зыкIатхэхэрэм ыуж мэфитф пIалъэм блимыгъэкIэу:

— Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт мы унашъор ригъэхьанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къыджIырэ сборни-кэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъо-

ягъэхэр» зыфиорэм къыхаригъэутынэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм янормативнэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министе-рствэ и ГъэорышIапIэу Адыгэ Республикэм шыIэм мы унашъор IэкIигъэхьанэу.

4. Мы унашъом игъэцIэкIэн зэрэклорэм иуплэкIун сэ сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
шышъхьэлум и 25-рэ, 2010-рэ илъэс
N 248

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэIо-фашIэхэр афэгъэцIэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Бзылфыгъэ лъэрымыхьхэу медицинэ учреждениехэм учетым щахэуцагъэхэм зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъу афэгъэнэфэгъэныр ыкIи ятыгъэныр» зыфиорэм зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 143-р зытетэу «Къэралыгъо фэIо-фа-шIэхэм альэныкьокIэ административнэ регламент-хэр зэрэзыхагъэуцохэрэ ыкIи зэраухэсыхэрэ шыкIэм ехылагъ» зыфиоу 2007-рэ илъэсым шышъхьэлум и 13-м аштагъэм тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Къэралыгъо фэIо-фашIэхэр афэгъэцIэкIэгъэн-хэмкIэ Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административ-нэ регламентэу «Бзылфыгъэ лъэрымыхьхэу меди-цинэ учреждениехэм учетым щахэуцагъэхэм зэ-тыгъо ахьщэ Iэпылэгъу афэгъэнэфэгъэныр ыкIи

ятыгъэныр» зыфиорэм мыщ фэдэ зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэнэу:

«Административнэ регламентым къыдилытэрэ положениехэр заукохэкIэ е хабзэу шыIэм тегъэ-псыхьагъэу къазыдэмызекIохэкIэ, яфитыныгъэхэр зэраукуагъэхэм епхыгъэу телефонхэу зэрэтеон альэкIыштхэм яномерхэр аIэкIэгъэхьэгъэнхэу».

2. Къэбар-правовой отделым (З. А. Шъхьэлахьом):

— Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт мы унашъор къыригъэхьанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къыджIырэ

сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъагъэхэр» зыфиорэм къыхаригъэутынэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм яправовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Ми-нистерствэ и ГъэорышIапIэу Адыгэ Республикэм шыIэм фигъэхьанэу.

3. Мы унашъом игъэцIэкIэн зэрэклорэм иуплэкIун сэ сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
шышъхьэлум и 27-рэ, 2010-рэ илъэс
N 255

Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Сэнаушыгъэ ин зыхэлъ ныбжьыкIэхэм IэпыIэгъу ятыгъэным пae 2010-рэ илъэсым республикэ шIухъафтынхэр афэгъэшъошэгъэнхэм ехыIлагъ

Сэнаушыгъэ ин зыхэлъ ныбжьыкIэхэм IэпыIэгъу ятыгъэным пae 2010-рэ илъэсым республикэ шIухъафтынхэр афэгъэшъошэгъэнхэмкIэ кандидат-хэм якъыхэхын телъытагъэу Iофэу зэшIуахыштым и Календарнэ план тегъэпсыхыагъэу лъэпкъ проектэу «Гъэсэныгъэр» (Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ N 418-р зытет унашъоу 2010-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 18-м ыухэсыгъэр) шыIэныгъэм шыпхырышыгъэным пae 2010-рэ илъэсым шышъхьэIум и 23-м зигугъу къэтшIыгъэ шIухъафтынхэр зыфагъэшъошэгъэнхэм кыыхыгъэнхэмкIэ межведомственнэ комиссием изэхэсыгъо шыIагъ.

Комиссием изэхэсыгъо шахэплъагъэх республикэм муниципальнэ образованиехэм шIухъафтынхэр зы-

фагъэшъуашэмэ хъунэу алытагъэхэм ядокументхэм.

Комиссием изэхэсыгъо унашъоу щаштагъэм (2010-рэ илъэсым шышъхьэIум и 23-м, протоколэу N 1-р) диштэу **унашъо сэшIы:**

1. Зэнэкъокъум текIоныгъэр къышъыдэзыхыгъэхэм республикэ шIухъафтыни 10 (шIухъафтын пэпчэ сомэ мини 10 мэхъу), джащ фэдэу премием илауреат зэрэхъугъэхэмкIэ дипломхэр аратышт.

2. Республикэ шIухъафтынхэр 2010-рэ илъэсым тыгъэгъазэм аратыжыштых.

3. Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ игупчэ бухгалтерие (Н.И. Дмитриевар) республикэ бюджетым икъэ-кIуапIэхэм къахигъэкIынышъ шIухъафтынхэр аратыжыштых, гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ республикэ про-

граммэу 2009 — 2010-рэ илъэсхэм ателъытагъэу «Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфиIорэм ипрограммэ гуадзэу «Сэнаушыгъэ зыхэлъ кIэлэцIыкIухэр» зыфиIорэм къызэрэдилъытэрэм тетэу ар зэшIохыгъэ хъушт.

4. Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ иотделэу кIэлэцIыкIухэм яплун, гъэсэныгъэ тедзэ ятыгъэным, информатизацием афэгъэзагъэм ипашъу Ю. Т. Мамышым унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм лъыплъэнэу пшъэрылф фэшIыгъэнэу.

Министрэм иапэрэ гуадзэу Н. И. КАБАНОВА къ. Мыекъуапэ, шышъхьэIум и 23-рэ, 2010-рэ илъэс N 1017

Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъоу N 1017-р зытетэу 2010-рэ илъэсым шышъхьэIум и 23-м аштагъэм игуадз

Сэнаушыгъэ ин зыхэлъ ныбжьыкIэхэм IэпыIэгъу ятыгъэным пae 2010-рэ илъэсымкIэ республикэ шIухъафтынхэм ялауреат хъугъэхэм ясписк

N n/n	Лауреатым ылъэ-къуацI, ыцI, ятэ ыцI	Номинациер	ЧыпIэу зышеджэрэр, Iоф зыщишIэрэр	Муниципальнэ образованиер
1.	Алый Фаризэт Рэмэзан ыпхъур	Социальнэ ыкIи общественнэ IофшIэныр	МОУ-у «Гурыт еджапIэу N 15-р»	«Тэхъутэмыкье районыр»
2.	Кузнецова Аннэ Сергей ыпхъур	Научнэ-техникэ творчествэр ыкIи ушэтын IофшIэныр	МОУ-у «Лицеу N 8-р»	«Къалэу Мыекъуапэ»
3.	Лъэустэнджел Ибрахым Аслъан ыкър	Научнэ-техникэ творчествэр ыкIи ушэтын IофшIэныр	МОУ-у «Гимназиу N 22-р»	«Къалэу Мыекъуапэ»
4.	Гъогъо Асе Карпо ыпхъур	Научнэ-техникэ творчествэр ыкIи ушэтын IофшIэныр	МОУ-у «Гурыт гъэсэныгъэ зышарагъэгъотырэ еджапIэу N 3-р» зыфиIорэр къыухыгъ (2010-рэ илъэс), Адыгэ къэралыгъо университетым истудентк	«Шэуджэн районыр»
5.	Колпенко Юлие Виталий ыпхъур	Научнэ-техникэ творчествэр ыкIи ушэтын IофшIэныр	МОУ-у «Гурыт гъэсэныгъэ зышарагъэгъотырэ еджапIэу N 4-р» зыфиIорэр къыухыгъ (2010-рэ илъэс), Пятигорскэ къэралыгъо лингвистическэ университетым шеджэ	«Джэджэ районыр»
6.	Щурко Аленэ Виктор ыпхъур	Художественнэ творчествэр	ИскусствэхэмкIэ Адыгэ республикэ колледжэу У. Хь. Тхьабысымэм ыцIэкIэ щытым истудентк	«Мыекъопэ районыр»
7.	Лъэпшыкье Байзэт Асхъад ыкър	Спортыр	МОУ-у «Гурыт гъэсэныгъэ зышарагъэгъотырэ еджапIэу N 2-р» зыфиIорэм чIэс	«Адыгэкъал»
8.	Дэхъу Азэмат Бислъан ыкър	Спортыр	МОУ-у «Гурыт гъэсэныгъэ зышарагъэгъотырэ еджапIэу N 2-р» зыфиIорэм, кIэлэцIыкIухэм гъэсэныгъэ тедзэ зышарагъэгъотырэ МОУ-у «КIэлэцIыкIу-ныбжьыкIэ спорт еджапIэр» зыфиIорэм ащеджэ	«Кошхьэблэ районыр»
9.	Дэкъумэ Руслъан Аскэр ыкър	Спортыр	МОУ-у «Гурыт гъэсэныгъэ зышарагъэгъотырэ еджапIэу N 2-р» зыфиIорэр къыухыгъ (2010-рэ илъэс), УФ-м и МВД иуниверситет шеджэ (къ. Краснодар)	«Красногвардейскэ районыр»
10.	Чэсэбий Абрек Аскэрбий ыкър	Спортыр	Гурыт профессиональнэ гъэсэныгъэ зышарагъэгъотырэ къэралыгъо учреждениеу «Адыгэ къэралыгъо университетым и Мыекъопэ къэралыгъо гуманитар-техническэ колледж» зыфиIорэм истудент	«Кошхьэблэ районыр»

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъоу «IофшIэным иветеран» зыфиIорэ цIэр афэгъэшъошэгъэным епхыгъэ Iофыгъохэм ахэплъэгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Комиссие ехыIлагъ» зыфиIоу N 81-р зытетэу 2010-рэ илъэсым мэлылфэгъум и 6-м аштагъэм зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхыгъ

«IофшIэным иветеран» зыфиIорэ цIэр афэгъэшъошэгъэным епхыгъэ Iофыгъохэм ахэплъэгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Комиссие Iофэу ышIэрэр нахъышIоу зэхэцэгъэным пae **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъоу «IофшIэным иветеран» зыфиIорэ цIэр афэгъэшъошэгъэным епхыгъэ Iофыгъохэм ахэплъэгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Комиссие ехыIлагъ»

зыфиIоу N 81-р зытетэу 2010-рэ илъэсым мэлылфэгъум и 6-м аштагъэм мыщ фэдэ зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу:

1) «IофшIэным иветеран» зыфиIорэ цIэр афэгъэшъошэгъэным епхыгъэ Iофыгъохэм ахэплъэгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Комиссие хэтхэр» зыфиIорэр гуадзэм диштэу къэтыгъэнэу.

2) «IофшIэным иветеран» зыфиIорэ цIэр афэгъэшъошэгъэным епхыгъэ Iофыгъохэм ахэплъэгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъо-

ныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Комиссие хэтхэр» зыфиIорэм ехыIлэгъэ Положением ия 6-рэ пункт мы къыкIэлъыкIорэ гушыIэхэр хэгъэхъогъэнхэу:

«Комиссием итхьаматэ щымыIэ зыхъукIэ, тхьаматэм игуадзэ зэхэсыгъохэр зэрещэх».

2. Мы унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм иушIэкIун сэ сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА къ. Мыекъуапэ, шышъхьэIум и 31-рэ, 2010-рэ илъэс N 264

(КызыкIэлъыкIорэр Юныггом и 28-м кыдэкIыгэ номерым ит).

— Идите. Передай искренний привет бойцам и нашему командиру! С победой! (гушыIэхэр кыфэмыIохэу, блокнот тхьапэм фытыритхагэу).

Лейтенантыр зекIыжым, кыды-чIэлхэм ялэIуи, конвертыр кыфы-зэтырахыг. Апэрэ тхьапэм зеджэм, гэшIэгъонышхо шыхыг. Лыхъужы-цIэр кыфаусынэу фронтым икомандуюшэ кыкIэлэIоу СССР-м и Верховнэ Совет елэIоу документхэр зэрэфаригъэхьэрэр ащ итыг. АдыкIэ ипози-ции ымыгэу, пыйхэр кыблмыгэкIхэу, тидзэу ыкIыбкIэ кьакIорэр кьэсыфэ-кIэ лыгэ хэлэу пыйхэр зэтыриажэхэу зэрэзэуагэр донесениехэу командова-нием IэкIэхьагэхэм кьаIуатэщтыг. Танк пчыагэу ыгэфыкыуагэри, нэ-мышхэу хэкIодагэхэри — зэкIэ а до-несениехэм кьагэалъагэоштыг. А лыгэхэу зрихьагэм осэхэу кы-фишIэу, лэшэу ыгэалъаIэу командо-ванием унашэ ышIыг: «Представить к присвоению высокого звания Герой Советского Союза». Зэджагэм ымы-гэгүшIо хуна? — ыгэгүшIуагэ.

АпэрэмкIэ а кьэбар иныр ядэж шаригъашIэ шIоигъоу хыгэ. Кы-дычIэлэ кIэлитIумэ язым Iэ джабгъоу зэрэтхэрэр пытыжыггэп, адрэм ыитIу псаугэ. Ащ елэIуи, ытхыштыр IонтIэ-шантIэу тхьапэм фытыритхэзэ, ригъэт-хыг. Ышнахыжыи фыригъэтхынэу фягэ шхьае, зыдэчыIэр ымышIэу тауштэу фэтхэна! КIо тадэж иадрес шашIэштын, ахэм макъэ рагэIун», — ышхьэ кыилэдагэ кIалэм.

Письмэр ябынмэ кьаIуагэ. Дуна-ир афикъужьырэп, ягушIуагэ уашьом нэсэу зелэты. Гьунэгъухэри благэхэ-ри кьафэкIох, зэрягуапэр кызхьагэхэу гушыIэ лэш фабэхэр афаIох. Ауштэу зыхыггэр Батырбый зыпалъагэм кIэкIэу ыуж итыггэти, кьэбарэу Тхьэм кьафыхыггэм ягукъао нахь кыггэ-шъэбаг, тIэкIу ашиггэгъупшагэ, агу иулагэ джыри эфимышъэжыг нахь ымышIэми...

Кызэрелэзэнхэу кьелэзэгъахэу, ылэ кытеуцожыггэу, теубытагэ хэлэу зекIон ылэкIы хужыггэу Ас-лэанбый госпиталым кычIатхы-кыжыг. КызэрыкIожышты тарифи ахыи кыратыг. Егупшысэ: «Мы сиIоф рыкIуагэр сIлэу сыкIожэм нахь тэрэкIэ сэлэтыг. Арыш, ыпэ рапшIэу Верховнэ Советым сыкIоныш, сыкIэупчIэн. СшIэм нахышIуба кыс-фаусыггэр, цIэшхоу кысатынэу зы-фаIуагэм рыкIуагэр. Арыш, сыкIон а Верховнэ Советым, кызэзэгъэшIэн Iофыр зытетыр».

Такси кыубыти, кIуагэ Верховнэ Советым. УзкIолIэн фэе бзылфыггэм ыцIэрэ икабинетрэ кыраIуи, занкIэу ихьагэ.

Бзылфыггэр шьошэ дахэ шыггэу, зэкIужэу, ынэгү дэхагэр кышцэу, ныбжыкIагэр ынэ шIуцIэхэм кьа-кIэшэу, кыххэлыдыкIэу пIоми хуна, кIалэм кыпэгъокIыг. Ащ фэдэ кIалэу еж кыггэшIагэм зылхыуштыггэу, ыгу шыггэбылгыггэу кырихьа-кыштыггэр, ара джы ыпашхьэ инэрылэ-гъоу итыр? «Тхьэм семукIи тхылы-пIэхэм сахалтэ зэхьум, унэгү гэшIэ-гъонэу, лыггэр кызхэхэу, унитIуи, унэгүи, уинэпчэ-уишхьацэ зэхэлъыкIэу уидэхагэм зыфэбггэдэн шымыIэу кьекIурэм ыкIи кыдиштрэм гу лы-сымыггэу сидэуштэу блэзгэкIыг. А си Тхьэ лъапI, гьусэ сыпфэхыггэмэ, сидэу сынасыпышIоныгги, егупшы-сагэ.

Ау пшъашгэм ыгу насыпыггэшхоу зыфилытэу кытэджэгэ гугъапIэм зилэтыггэп.

Аслэанбый пшъашгэм кыриIуагэ:

«Iофым кIэхуэу фэхуштыр джыри на-фэп. Хэлпгэшты. Иунашэ ашIышты. Арыш, окложэу олош, сэ а унашгор псынIэу кыплгызгэлэсынэу гушыIэ осэты. ЗыгорэкIэ умыкложэу Москва укыдэнэн угу хэлэмэ, мары снадре-сыр», — ыIуи тхылыпIэ тхьапэр кы-фишIыг. Мыдрэми игушыIаIэу зыпкэ имыуцожыггэмкIэ ерагэу пшъашгэм фэразэу, гушыIэр зэрэпсаоу кыфэмы-Iошгоу, пычыгго-пычыггоу зэпишызэ рилуагэ: «Сы-па-си-бо!» Ащ лыпытэу, а тхьауеггэпсэу гушыIэр Аслэанбый ерагэу кызжэдишыггэу кьодые, пшъашгэр кьэIаби, IапI кьорэгэ кыришэкIыг, кьэбэугэ. Ар, мо пчы-кIэр кьэуагэм фэдэу, ошIэ-дэмышIэу кьэхыггэти, кIалэм ылоштыри ышIэ-штыри ышIаггэп: зи ымыIоу, ау игуа-

Къуныжъ Мыхьамэт

ЗЭШИТИ

Повесть

пэу, лэу хэтыр кыггэстырэу, ынэхэр пшъашгэм тыримыхэу шытыг — ащ фэдэ ежггэхэп. Сыда ащ пшъашгэм кыриггэкIыггэр — шIу кыльэгъу-ггэу ара, хьауми мо кIэлэ дахэу арэу заом ыггэфыкыуагэу ыжэкIэ кыIонэу зыфаер кызфэмыIорэм ыгу фэузыгэ, хылыгэу телъыг зехишIагэ? Такыкэ закъу нылэп а IапIелешэкIыным ыхы-ггэри, ау а охтэ кIэкIым кыкIошI нэб-гыритIум азыфагу шыхьагэр, тIури зэ-гупшысаггэхэр — ар кьэшIэгъуай. Ауштэу шытми, ащ гопагги хэлгыг, шIоигъоныггэ гори зыфэдэр джыдэдэм кьаIон амылгэкIынэу зэфэдэу тIуми ашхьэ кыриггэхьагэ. Шульэгъу-ныггэ шыпкэкIэ ащ уеджэныр пса-шэу шытыггэми, зэгурымыIо-зэхэмы-шIыкI гупшысэ нэбгыритIур зэрэзэIу-кIаггэхэм хицаггэхэ ыкIи куу мыхьоу, жы кьэбзэ гопэ макIэу ошIэ-дэмышIэу кьоггум кыкьобыбыкIи, уж зэхэфыгэ кымыггэнэу блэбыбыкIыг: охтэ хьопсэгъоу, охтэ IэшIу кIакор кабине-тым кыхьаггэхэм кызэпауыг. Еж бзылфыггэми ащ нахыбэрэ кIалэр ылыггэжыггэп. КыIогаггэр кIэкIэу кыкIиIотыкIыжыг:

— Значит, как я поняла, вы едете домой?

Зыфаер кымыIошэу зэхьум, тхылыпIэ тхьапэ ышты, IупкIэу фы-тыритхагэ: «Очень хочу поехать к ста-рикам. Они очень ждут. Да и о брате, который ушел вместе со мной на фронт, ничего мне неизвестно. Но меня сей-час отправляют с сопровождающим прямо в санаторий, необходимо допол-нительное лечение. Спасибо Вам за внимание, за те минуты, которые дали мне возможность испытать такое без-молвное искреннее счастье. Ваш А.».

Шъачэ нэси, военнэ госпиталым зэ-раггэгъолгыггэм тетэу, Аслэанбый ябынмэ телеграммэ афиггэхыг. Зы-чэш-зымафэ нахь темышIагэу нэф-шъаггэм ышыпхэу кьэсыг. Гьогү хылыгэ кыкIугэ бзылфыггэм: мэшIо-кухэр джыри тэрэзэу зекIоштыггэхэп, нахыбэмкIэ ахэм зэрашэцгыггэхэр дзэкIолIэхмэр улаггэхмэр арых, билет зыфаем кышэфынэу шытыггэп. Зы мэшIокур ерагэу пшызэ кIомэ, стан-ция горэм зынэсыкIэ, адыкIэ мыкложэу кьэуцштыг, шIомыкI гэстыныпхэу

илэр ыухыти. Москва кышгэггэжыагэу Шъачэ нэс кIоштыггэр зы пассажир мэшIоку закъу нылаггэп — N 24-р. Ари «скорэти» екIолIапIэ илаггэп.

Кошхьаблэ кышгэггэжыагэу билет ымыIыггэу вагонышхьэм тесхэм ахэ-сэу Туапсэ нэс кьэкIуагэ. Ащ дэжым адрэхэм ахэтэу вагонышхьэм кыра-шэхи, штраф раггэтыг. ЕтIанэ «товар-няк» горэм кьашIуитIысхыи, Шъачэ кьекIолIагэ. Госпиталым автобускIэ кьэкIуагэ.

Гьогүм тетифэ гумэкI закъоу иIа-ггэр Аслэанбый зыIупкIэкIэ Батырбый икьэбар зэрэфиIотэшт шIыкIэр ары — шхьэхыггэу рилотэшта хьауми ятэ-янэмэ кызэраггэуIушыггэу зекIоштыг? Ядэж кыфаггэпыггэу кышчыраIуаггэр зы: «Ежэ ешIэмэ, зэкIэм ащ игугэу

кыриггэжэшт. ЫмышIэмэ — ышIэ-рэп. Ащыггум зыушхьэ».

Госпиталым зынэсым, начальники, врач шхьаи, кьелэзэрэ врачы кызэ-пикIухьэхи, ипалатэ раггэхьанэу, зэриггэ-лэггунэу Iизыни кьаIихыггэ ераггэу-псэраггукIэ. Ышыпхэу палатэм кы-зехьэм, Аслэанбый гэшIэггэокIаеу ыггэшIэгъуагэ. IапIышхо зэрашэкIыг, гушIуаггэх. «КьэIуат, кьэIуат» ыIоу кыриггэкIэу Iэ фишIыг. Мыдрэми зэпыу имыIэу зы кьэбарым ыуж адрэ кьэбары итэу кьэIуатэ, кьэIуатэ. Ад-рэри игуапэу, зы гушыи хымыггэзэу кьедэIу. «Батыр»... ыIуи, ыш кы-кIэупчIэнэу кыриггэжыагэ, шхьаеа адыкIэ зи кыфэIошггэп. Ау мыд-рэм кыгурыIуагэ зыфаер. Ынэпс фэ-мыубытыжэу кьелэпыкIэу хыггэ. «Шыггэтыр» кыриггэкIэу, Аслэанбый Iэ кышIыг. Карандашыр кышты, блокнотым кыфытыритхагэ: «Сэ ащ иIоф ыуж сыхьашт мо нахышIу сы-кызэрэхужэу. ШъумыггэмкI».

Ащ нахыбэрэ ымыггэггэмкIынэу бзылфыггэм кыриIуи, ыуж итэу па-латэм кыкIыжынэу Iэ кыфишIыг...

Ащ ыуж мэээ имыкыу тешIаггэу Аслэанбый иIоф нахышIу хыггэу, игушыIэни зыпкэ нахь иуцожыггэу, адрэ улаггэу телъыггэхэми инэу кьа-мыггэггэмкIыжэу ядэж кьэкIожыг. Пчыхэ хыггэу мэшIокум кыкIы-жыггэти, пчэр кыIуихи, яунэ зэри-хьажырэр игушIоггэшхоу, ыгу Iэтыггэу, гукъау, тхьамыкIаггэу кьэ-жэрэм зи хымышIыкIыхэу цыкIу-цыкIоу ихьажыг. Апэу ным кыльгэ-ггэу, куохьаушхокIэ икIалэ зыкыри-дзыг. Адрэхэри кьэзэрэуггэи — гушIор хьадаггэ хужыггэ. кызэхэ-хи, гьунэггэхэри гьусэ кьафэхыггэх.

Аслэанбый хьурэр кыгурыIорэп. «Сы-да кьэ-хы-ггэр... сы-шэ-ггэ-ежэ сэ-Iо?» — Iофыр уушгэфыжы-нэу, бгъэбылгыжынэу шытыжыггэп. «Мо кьаIо», — ыIуи Аслэанбый ыIэ ятэ кыубыти, унэ нэкIым ришэ. «Мо кысэдэIу, сикIал, о лыггэ пхэлэу узэ-уагэ, тыркьохэр птельми, упсау, цыф-хэм апашхьэ ори ушымыукIытэ-жынэу, тэри тынэгү ихыггэу тахэхьан тлэкIынэу укьэкложыг. Ащ лэшэу сэггэгүшIо, инэу сыпфэраз».

КызэрехылыггэкIырэр кыхьэщэу тыр кызэтеуцагэ. Жы куюу кышэу, еп-лыхэу, адыкIэ кыIошты гушыIэхэм алыхьурэм фэдэу тIэкIурэ шыси, етIанэ кыриггэжэжыг: «Лыггэ пхэлэу узэуагэ, сикIал. Джыри кы-осэло, сыпфэраз...» «Адэ сыда мохэм хьадэггэшхо кызыскIытырашIыхьа-ггэр?» — зэпишызэ Аслэанбый ятэ зэпиггэу еупчIыг. Ахэр зыфэггыхэ-рэр ары тыми кыIо шIоигъоу кыфе-мыггэжэжэр. «Ахэр зыфэггыхэрэр ары сэри кыуасло сшIоиггэр, ош паеп зыкIэггыхэрэр, ош пае мэгүшIох... зыкIэггыхэрэр... пшы кыпфаггэе-жыш ары», — ыгу ыггэпыти, ри-луагэ. «Сыда, заом хэкIодаггэ?» — джа пычыгго-пычыггоу зэрэзэхыггэ-уцорэм тетэу иупчIэ кызэхыггэуцагэ. «Хьау, заом хэкIодаггэп ыкIи заом хэкIодэггэггэмэ, бэкIэ нахышIуггэ...» Адэ сы-да кьэ-хы-ггэр?»

«Джа кьэхыггэр ары сэ кып-фэсIотэнэу сызыфаер, ау кысфемы-ггэжэу, кIочIэггэу сыпыримыкыоу, кысфэмыIуатэрэри, — ыIуи, кыри-ггэжыи, адэ тыдэ пхыжына, сыд хэпшIыхьажына? — Батырбый иIоф зэкIэ зэрэхыггэр филогагэ. Фронтым кызэрикIыжыггэ шIыкIэри, пыймэ агуахы кьулыкыу зэрафишIаггэри, исуд зэраIуаггэри, зэрэпалъаггэри...

Аслэанбый ыгу кызэгоуыштытым фэдэу, мэкъэшхокIэ хьадаггэр кыри-ггэжыи, яти зыжэхидзагэ, бзылфы-ггэхэми ахэхьажыи, зэкIэми зыкыра-шэкIи, нэф кьэшпыфэ ггэу зэхэсыггэх. Нэф кызэшпым, Аслэанбый ядэжмэ ялэIуыг: «Кьэм тыжыггакIуи, ефэн-дыри зыдэтшэныш, Батырбый псэкIодэу ышIаггэр шхьашихынэу Тхьэм телъIун, ефэндыри КьурIан федггэджэн», — ыIуи. Ар зызэхехым, янэ апэу кьэгущыIагэ: «Е-о-ой, сикIал, тэрэз дэдэу кьэпIуагэ ар. Тэр-тэрэу дггэтIылыжыггэжэжэмэ, а о зэрэпIоу тшIыныгги. Ау Тхьэм а тIэкIури кыфишIаггэп... кыфиггэшъошаггэп. ГьэтIылыкIэкIэ аггэтIылыггэп — машэ горэм радзи, кьэтымыггэтынэу чIаухьумэжыг. КIо тшIэ гушэрэп зэрашыггэри», — аргорэу ным игын кыриггэжэжыг.

Ащи, ным кыIуаггэм, джыри уты-нышхо ыгу кырихыг — адрэ гукъа-ом ари кыхьэхэжыггэ...

Джаш кышгэггэжыагэу гушIуагэо имыIэжэу, ынэгү зэхэггэхьэггэ зэпы-тэу, нахыбэмкIэ гупшысэм хэтэу, унэм исынир, щагүм дэтынир кьехылыггэу имафэхэр кIоштыггэх. ИIоф зэрэхьурэ-ми, ГероицIэр кыфаусынымкIэ, хы-ггэр зэриггэшIэнэуи фэмыежэу, шIомыггэшIэггэныжэу, шIомыIо-фыжэу. Зэ Москва джа бзылфыггэу цыкIоу нэIуасэ зыфэхыггэу, шульэггэу гугъапIэ горэхэр ыгу кьэзыггэкIыггэм дэж, кIэкIэу кьаIомэ, Верховнэ Со-ветым Iоф шызышIэрэм фытеон ыIуи ышхьэ кыльэдагэ. Ау «ишыкIаггэп» ыIуи, псынIэу ыуж икыжыг.

Джаш фэдэу ыгу кьэзыIэтын шымы-Iэу уахьтэр кIозэ, мазэ фэдиз тешIагэ. Хэти шIаггэу дэгущыIэштыггэп, игукъау кырихьаIырэм, гупшысэу зыхэтым кIэх фэхуштыггэп. Арэу ыгу нахь зышэзэхэхьэггэ мафэ горэм якъэ-лапчэ дэж шыт тетIысхьапIэм тесэу почталеоныр кыIухьагэ. Конверт иныкIае иIалэмэкэ кырихи, кыри-тыг. «Мыр заказной, мо кыкIэлтэхэж», — ыIуи, блокнот горэм кIиггэтхэ-жыг. Кызэтырихи, зэ еджагэ, тIэ-кIурэ шыси, кытыриггэзэжыи, ятIо-нэрэу еджэжыг. Конвертым зэрэ-тетхаггэмкIэ, кьэзытхырэр Валентина Александровна Заболоцкая, джа инэ-Iосэ пшъашгэр ары.

(Джыри кыкIэлъыкIошты).

Дунэе фестивальхэр, концертхэр...

Адыгэ культурэм ия V-рэ Дунэе фестиваль чэпыогъум и 2 — 6-м Мыекъуапэ зэрэщыкIоцтым, Адыгэ Республикэм ия 19-рэ илээс зэрагъэмфэкIыцтым, Дунэе фестивалзу «Адыгеим ижыогъожьыехэр» чэпыогъум и 4 — 5-м тиреспубликэ зэрэщызыхацэрэм, адыгэ къуае ифестиваль-зэнэкъокъу апэрэу Мыекъуапэ зэрэщыкIоцтым, нэмыкIхэми афэгъэхьыгъэ пресс-зэйкIэу тыгъуасэ Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ щызэхацагъэм Иофыгъо макIэп къыщалэтыгъэр.

хахьэм хэтлэгъоштыкIэм тыкъагъэщынэнэу шытэп. ЗэхэщакIомэ Иофыр зэрэлъагъэкIотэщтым, тиамалкIэ IэпыIэгъу тазэрэфхуштым тяжьугъэгупшыс.

Журналистхэмрэ фестивальхэмрэ

КультурэмкIэ министрэу Чэмышьо Гъазый, ащ игуадзэхэу Нафиса Васильевамрэ ШэуапцIэкIэо Аминэтрэ мэфкI зэхэхьэм, фестивальхэм ахэлэжэщт

журналистхэм Иоф зэрадашIэшт шIыкIэхэм къатегушыIагъэх. Пропагандэм мэхьанэу иIэм зыкъызэриIэтырэм, Иофтхьаб-зэхэр тарихьым къызэрэхэнэжы-штыкIэр, нэмыкI еплъыкIэхэри къыдалытэх.

Модэм, шъуашэхэм якъэгъэлэгъон, нэмыкI зэлукIэгъухэри гъэшIэгъонэу кIоштыкI. Анахьэу мэхьанэ зэратырэмэ ащыц адыгэ культурэм ия V-рэ Дунэе фестиваль. Ащ изэхэщэн Правительствэр зэрэпылбыр зэлукIэм къыщалауагъ. Фестивалым ихудожественнэ пашэу, Урысыем инароднэ артистэу, композиторэу Нэхэе Аслъан, фестивалым ирежиссерэу, Урысыем искусствэхэмкIэ изаслуженнэ ИофышIэшхоу Сулейманов Юныс, нэмыкIхэри пресс-зэлукIэм хэлэжыагъэх.

Дунэе фестивалзу «Адыгеим ижыогъожьыехэм», мэфкI концертхэм, фэшъхьафхэми къара-лолагъэр макIэп. Зэхэщэн Иофхэр зэрэлъыкIуатэхэрэр янэплъэгъу итыштыкI.

Сурэтхэр зэхэхьэм къыщытырахыгъэх.

МэфкI зэхэхьэхэм, фестиваль-зэнэкъокъухэм язэхэщэкIо купхэм ахэтхэр АР-м культурэмкIэ и Министерствэ зыщызэлэцIэхэм псынIкIэу щызэгурьIуагъэхэу тлэытэрэп. КультурэмкIэ министрэу Чэмышьо Гъазый ипэублэ гушыIэ къыщыхыгъэщыгъ АР-м культурэмкIэ и Министерствэ, экономикэ хэжыонгъэхэмкIэ ыкIи сатыумкIэ Министерствэр, мэ-кIу-мэщымкIэ Министерствэр, АР-м лъэпкь культурэмкIэ и Гупчэ зэгъусэхэу фестиваль-зэнэкъокъоу «Адыгэ къуае» зыфиIорэр зэрэзыхацэрэр.

Адыгэ къуаер

Иофыгъо дэгъу къырахыжьагъэми, министрствэхэмрэ культурэм иIофышIэхэмрэ зэгурьIонхэмкIэ пэрыохухэр яIэх.

Къуае хэпшIыкIын плъэ-кIышт хыныгъор макIэп. Мыекъуапэ ипчэгъу шъхьалэу Лениным ыцIэ зыхьырым къояжэр къыщагъэхьабырштыгъу зызэдаш-тэм, щэр, къоепсыр, нэмыкIхэри къырахыылIэнхэщт, къуае шыра-хын алъэкIыштыгъуи зэлукIэм къы-щалауагъ.

Ермэлыкьыр зызэхэщэкIэ къуае пылхэм сатыу ашIын зэралъэкIыштыгъуи пресс-зэлукIэм щыхагъэунэфыкIыгъ. Ахьщэм зэкIэри зэремылгытыгъэр къэ-зыIуагъэмэ адетэгъаштэ — Ио-фым зэхэщэкIо дэгъухэр ищы-кIагъэх.

Щэмрэ къуаемерэ зэрэзэпхы-гъэхэм Къулэ Амэрбий къыте-гушыIэзэ, фестиваль-зэнэкъо-къум художественнэ амалхэр, те-атрализованнэ къэшIынхэр зэрэ-щагъэфедэщтхэм имэхьанэ щы-

гъэгъозагъэх. ГушыIэм пае, нэ-нэжэ чэмыр ыщызэ кIэлэцIыкIур щэм зэрэригъэшъуагъэр, лыжэ сымаджэр щэм зешъом ыгукIэ нахь псынIкIэ зэрэхьугъэр, иуэхэри зэрэхэжыукIыгъэхэр артистхэм гъэшIэгъонэу къагъэлэгъоштыкI.

Адыгэ къуае ишIуагъ ти-республикэ Москва, IэкIыб хэгъэгумэ нахьышIоу аща-шIэ зэрэхьугъэр. Адыгэ къуае-м фэгъэхьыгъэ усэу Нэхэе Руслъан ытхыгъэм уеджэ зыхьукIэ адыгэ бзылфыгъэр, ныр нэгум къыкIегъэуцох. Къуае итеплээр ным ын-гу зэрэзлэгъэхэмрэ поэтым зэригъапишэхэзэ, гупшысэ ку-ухэм уахещэ.

Чэмышьо Гъазый, Шэуджэн Нэфсэт, НапцIэкIэо Руслъан, ШэуапцIэкIэо Аминэт, нэмыкI-хэми къызэраIуагъэу, фестиваль-зэнэкъокъоу «Адыгэ къуае» неушрэ мафэ иI. ЩыкIагъэу зэ-

КУЛЬТУРЭМРЭ ШЭНЫГЪЭМРЭ

ЯщыкIагъэу алъытэ

Культурэмрэ искусствэмрэ хэжыонгъэ ягъэшIыгъэным фэгъэхьыгъэ программэу Урысыем щыпхыращырым хэхьэрэ Иофыгъохэр Адыгэ Республикэм щагъэцакIэх. Цыфыбэ зыхэлэжьэрэ зэхэхьэ-хэр клубхэм яучреждениехэм зэрэзыхацэхэрэм, егъэдэжэн семинархэм ямэхьанэ зыкъызэриIэтырэм яхьылIэгъэ зэлукIэ Мыекъуапэ щыкIуагъ.

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрэ игуадзэу, Урысыем культурэмкIэ изаслуженнэ ИофышIэу ШэуапцIэкIэо Аминэтрэ АР-м лъэпкь культурэмкIэ и Гупчэ идиректорэу, Урысыем культурэмкIэ изаслуженнэ ИофышIэу Къулэ Амэрбийрэ зэрэхэжэунэфыкIыгъэу, шьолбыр семинархэм щыIэныгъэм чышIэу шыряIэм хэхьо. Цыфыбэ зыхэлэжьэрэ зэлукIэхэр клубнэ учреждениехэм зэфэдэу амышIынхэр нахьышIу. Темэр, лъэхьанэу зыхэтхэр, нэмыкIхэри къыдалыгъэхэзэ, режиссерхэм япшъэрыль-хэр зэрагъэцэкIэнхэ фаем зэхэхьэм щытегушыIагъэх.

Уахьтэр лъэкIуатэми, тишэн-хабзэхэр къэнэжыых. ИскусствоведениемкIэ докторэу, профессорэу Алла Соколовам, районхэм къарыкIыгъэхэу культурэм Иоф щызышIэрэмэ щыIэныгъэм къыхэхыгъэ щысэ гъэшIэгъонхэр къалотагъэх. Семинарым хэлэжыагъэмэ яшIэныгъэ хагъэхьоным пае ащ фэдэ зэхэхьэхэр зэрящыкIагъэхэм ягугъу къащыгъ.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

Анахь лъэшыр тыхьакIэ

Мыекъуапэ игандбол бзылфыгъэ командэу «Ады-ифым» изичэзыу ешIэгъу чэпыогъум и 1-м тикъалэ щыкIоцт. Урысыем ичемпионэу «Динамо» Волгоград Адыгэ Республикэм ихьакIэцт.

«Адыифым» итренер шъхьалэу, Урысыем изаслуженнэ трене-рэу Александр Реввэ тызэрэщыгъэгъозагъэу, типшъащэжэхэм зэлукIэгъум яштыпкэу зыфагъэхьабыры. ТекIоныгъэр къыдамы-хыштыкIми, ешIэкIэ дэгъу къагъэлъагъо ашIоигъу. ЗэлукIэгъур сы-хьатыр 18-м рагъэжэщт.

Баскетбол. Апшъэрэ купыр

«Динамо-МГТУ» — Эльбрус

Мыекъуапэ ибаскетбол командэу «Динамо-МГТУ»-м илгъэсыкIэ ешIэгъур чэпыогъум и 2-м еублэ. Щэрджэскалэ икомандэу «Эль-брусум» тибаскетболистхэр чэпыогъум и 2 — 3-м IукIэщтыкI.

НэкIубгъом итхэр зыгъэхьабырыгъэр ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхэщыагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкь ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилгэп-къэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъу-гъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Кре-стьянскэр, 236

Редактор шъхьалэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжэ зы-хьырэ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын ИофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэlorы-шIаплэ, зэраушыхьа-тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-тыхэрэм мышгып-къагъэу къахафэ-хэрэмкIэ къэзыт-хыгъэхэм пшъэдэ-кIыжэ ахьы. Къа-тхэхэрэмрэ гъэзе-тым щылажэжэ-рэмрэ яеплъыкIэ зэтемыфэн ылгэ-кIышт. Гъэзет-еджэхэм къыт-фагъэхьырэ тхы-гъэхэр зэхэтфы-хэрэп ыкIи къэ-зытхыгъэхэм алэкIэдгъэхьа-жыыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр 4725

Индексхэр 52161 52162

Зак. 2680

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахьтэр
Сыхьатыр 18.00